 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Procedure schorsing en verwijdering leerling

I. Inleiding

Schorsing

In het Voortgezet Onderwijs is het schorsen van een leerling wettelijk geregeld. Het Inrichtingsbesluit bij de wet op het Voortgezet Onderwijs stelt dat het bevoegd gezag een leerling voor maximaal vijf dagen kan schorsen. Het artikel 13 van dit Inrichtingsbesluit schrijft de procedure bij schorsing van leerlingen voor.

Schorsing houdt in dat een leerling tijdelijk geen toegang heeft tot de school waar hij is ingeschreven. Het bevoegd gezag meldt een schorsing voor een periode langer dan één dag bij de Inspectie van het Onderwijs.

Een schorsing duurt, volgens de regels van het Inrichtingsbesluit wet op het voortgezet onderwijs, maximaal vijf schooldagen.

Hangende het overleg over een definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling kan het bevoegd gezag een leerling voor een periode langer dan vijf schooldagen schorsen.

Een bevoegd gezag moet zich bij de schorsing van een leerling houden aan de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat ouders in bezwaar en beroep kunnen gaan in geval van een schorsingsbesluit.

Verwijdering


Verwijdering is een ingrijpende maatregel, zowel voor de leerling en diens ouders als voor de school. Het is daarom van groot belang dat voorafgaand aan het besluit tot verwijdering een zorgvuldige belangenafweging wordt gemaakt. Het gaat om de afweging tussen het belang van de leerling om op school te blijven en het belang van de school bij verwijdering van de leerling.

Een leerling verwijderen van een school is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. In het voortgezet onderwijs is het verwijderen van een leerling wettelijk geregeld. Deze procedure van verwijderen staat beschreven in artikel 27 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en in artikel 14 van het inrichtingsbesluit bij de wet op het Voortgezet Onderwijs.

Sinds 1 augustus 1998 is verwijdering van een leerplichtige leerling van een reguliere school voor voortgezet onderwijs uitsluitend mogelijk wanneer een andere school bereid is deze leerling toe te laten (artikel 27 lid 1 WVO). Deze wijziging is in de wet opgenomen om te voorkomen dat leerplichtige leerlingen voortijdig het onderwijs verlaten. Een leerling die niet meer onder de leerplichtwet¹ valt, kan wel, na zorgvuldige afweging, worden verwijderd.

Een schoolbestuur moet zich bij de verwijdering van een leerling houden aan de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat ouders in bezwaar en beroep kunnen gaan in geval van een definitief besluit tot verwijdering.

¹ In de Leerplichtwet 1969 zijn de leerplicht en de kwalificatieplicht geregeld. Leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar, vanaf de eerste dag van de maand nadat een kind 5 jaar wordt tot het einde van het schooljaar waarin het 16 jaar is geworden, of aan het einde van het twaalfde schooljaar (de basisschool telt voor acht jaar). Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht (een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo- diploma (niet niveau 1.)) voor jongeren die nog geen startkwalificatie hebben gehaald, of tot de dag dat de jongere 18 jaar wordt. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig onderwijsprogramma te volgen en tot de 18^e verjaardag verplicht ingeschreven te staan op een school. De kwalificatieplicht geldt niet als de jongere een diploma of getuigschrift van de praktijkschool heeft of op een speciale school zit omdat hij zeer moeilijk leert of een verstandelijke en/of een lichamelijke beperking heeft.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

2. Gronden voor verwijdering

Er zijn twee redenen om tot verwijdering van een leerling te besluiten:

- de school kan niet aan de zorgbehoefte van een leerling voldoen (de verwijdering is onderwijskundig en organisatorisch ingegeven);
- ernstig wangedrag van de leerling of de ouders (de verwijdering is een sanctie).

Zorgbehoefte

Om de beslissingsruimte van de school te bepalen, is het van belang om vast te stellen of de leerling aangewezen is op het voortgezet onderwijs of het speciaal voortgezet onderwijs.

- Een leerling hoort thuis in het speciaal voortgezet onderwijs als in het eerste jaar door de regionale verwijzingscommissie (RVC)² een beschikking LWOO of PrO is afgegeven. Dit is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waartegen bezwaar mogelijk is. Mocht na het eerste leerjaar blijken dat LWOO of PrO meer geschikt is voor de leerling, dan kan vanuit het Regionale zorgbudget (RZB) een traject op maat worden aangeboden. De ouders dienen in te stemmen met de overgang naar een speciale voorziening. De overgang kan zonder hun instemming niet plaatsvinden. Indien de ouders niet instemmen kan de school, met de beschikking in de hand, een verwijderingsprocedure in gang zetten.
- Een andere mogelijkheid is dat een leerling een dermate complexe hulpvraag heeft, dat het voortgezet speciaal onderwijs de beste oplossing is. De school dient dat in een Ontwikkelperspectief (OPP) te motiveren en een positief advies van de Permanente Commissie Leerlingenzorg Plus (PCL+) (locatie Coevorden) of de Commissie Advisering en Toewijzing (CAT) (locatie Hardenberg)³ af te wachten. Alleen met een beschikking van de PCL+ of CAT is de leerling toelaatbaar tot het voortgezet speciaal onderwijs. De reguliere VO-school is niet verplicht de leerlingen op de school te handhaven. De school zal dan wel voldoende moeten motiveren waarom zij de vereiste zorg niet kunnen bieden. In dat geval kan een verwijderingsprocedure gestart worden. De ouders kunnen ofwel de verwijdering aanvechten, ofwel een speciale school elders om toelating verzoeken, ofwel de weigering van de speciale school aanvechten.
- Indien een leerling formeel wel thuishoort in het regulier onderwijs, maar de school van mening is dat zij niet de vereiste zorg kan bieden, kan een verwijderingsprocedure gestart worden. De procedure in dit soort gevallen dient helder in de schoolgids te zijn opgenomen. In het kader van het samenwerkingsverband VO-SVO zijn over deze categorie leerlingen afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat geen leerling tussen wal en schip raakt.

Wet passend onderwijs


Met de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs wordt geregeld dat een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte niet kan worden verwijderd voordat een andere school bereid is gevonden om de leerling toe te laten. Voor leerlingen die al onderwijs volgen op een school en bij wie de vraag naar extra ondersteuning is gerezen, geldt dat de school eerst zelf moet proberen om de gevraagde ondersteuning te bieden. Wanneer het bevoegd gezag de ondersteuning niet zelf kan bieden, moet het bevoegd gezag voor een plek op een andere school zorgen. Het bevoegd gezag moet over een dergelijke beslissing overleg voeren met de ouders van de leerling.

Verwijdering wegens ernstig wangedrag

Van wangedrag kan in uiteenlopende situaties sprake zijn: herhaaldelijk schoolverzuim, overtreding van de schoolregels, diefstal, vernieling, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme dan wel seksuele

² Deze Commissie beoordeelt of een leerling in aanmerking komt voor een regionaal zorgbudget of een beschikking LWOO of PrO

³ Deze Commissie beoordeelt of leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning of voor een plaats op een school Speciaal Onderwijs

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

intimidatie. Verwijdering is in dit geval een sanctie. Ook het wangedrag van ouders, zoals (herhaalde) intimidatie van personeelsleden, kan een reden zijn de leerling te verwijderen. Of de school tot verwijdering kan overgaan, hangt van de omstandigheden af. Er is geen algemene lijn. Het wangedrag moet in elk geval ernstig genoeg zijn om een verwijderingsbesluit te kunnen rechtvaardigen.

Procedureel gezien is het volgende van belang:

- er zijn gedragsregels die aangeven hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens tot verwijdering is bereikt;
- eerdere (lichtere) maatregelen ter voorkoming van herhaling hebben gefaald (schorsing, en, naar aanleiding daarvan, gedragsafspraken);
- de leerling en de ouders zijn gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling van het wangedrag tot verwijdering wordt besloten.
- in alle gevallen is het de afdelingsdirecteur, die de leerling bij de directeur onderwijsorganisatie, voordraagt voor verwijdering, en is het de directeur onderwijsorganisatie die de beslissing neemt. Bij wetsovertredingen zal daarnaast in alle gevallen, door een lid van het managementteam van de school aangifte bij de politie worden gedaan.

Een verwijdering in afwijking van het schoolbeleid is niet onmogelijk, maar vergt een zwaardere motivering.

3. Schorsing


Schorsing vindt plaats op basis van artikel 13 van het Inrichtingsbesluit WVO. Onder schorsing wordt verstaan, dat het een leerling niet is toegestaan, het reguliere onderwijsprogramma te volgen. Geschorste, leerplichtige jongeren zijn ontheven van de verplichting tot geregeld schoolbezoek (artikel 11, onderdeel c van de Leerplichtwet 1969). Ook al een leerling niet thuis is, maar elders wordt opgevangen, al dan niet binnen de school, geldt dit als een schorsing.

Dat geschorste, leerplichtige jongeren zijn ontheven van de verplichting tot geregeld schoolbezoek betekent niet dat de school ook is ontheven van de verplichting om de betreffende leerling 'onderwijs' aan te bieden. De leerling wordt tijdens de schorsingsperiode binnen of buiten de school aan het werk gezet.

Een schorsing kan meerdere malen voor dezelfde leerlingen worden toegepast indien er sprake is van een nieuw incident.

Bij schorsing zijn de volgende stappen van belang:

1. De afdelingsdirecteur kan een leerling, namens het College van Bestuur (bevoegd gezag), schriftelijk, aangetekend, met opgave van redenen, voor een periode van maximaal vijf schooldagen, schorsen.
2. De afdelingsdirecteur is, nadat hij daarover advies heeft ingewonnen bij de leerlingcoördinator, degene die beslist voor hoeveel dagen de leerling geschorst wordt. Een leerling kan door de afdelingsdirecteur, nadat de leerlingcoördinator de leerling voor schorsing heeft voorgedragen, de toegang tot bepaalde of tot alle lessen worden ontzegd. De leerling dient daarna in beginsel weer toegelaten te worden. De woorden 'in beginsel' betekenen dat er een apart, goed onderbouwd besluit noodzakelijk is, om het besluit te nemen tot een nieuwe of verlengde schorsing. Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling. De schorsing duurt dan net zo lang als de tijd die nodig is, om te komen tot een beslissing over de eventuele verwijdering.
3. De afdelingsdirecteur maakt het besluit tot schorsing schriftelijk, aangetekend, aan de leerling en zijn ouders (als de leerling nog geen 21 jaar is) bekend. De afdelingsdirecteur onderbouwt het besluit tot schorsing en informeert de leerling en zijn ouders over de duur van de schorsing, de wijze waarop vervangend onderwijs wordt aangeboden en de verdere procedure, zoals de

 de nieuwe veste	Procedure	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16
Onderwijs	Schorsing en verwijdering leerlingen	

mogelijkheid tot bezwaar en de manier waarop dit bezwaar kenbaar moet worden gemaakt (zie punten 9 t/m 12). De leerling en zijn ouders worden uitgenodigd voor een gesprek, te voeren op de dag van terugkeer.

4. De afdelingsdirecteur dient de Inspectie en de leerplichtambtenaar van een schorsing voor een periode van langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis te stellen⁴. Voorafgaand aan de melding via het internet schooldossier dient te allen tijde eerst contact opgenomen te worden met de Inspectie voor overleg. Na het overleg met de Inspectie wordt de schorsing gemeld via het meldingsformulier schorsing en verwijdering in het internet schooldossier. De school ontvangt een ontvangstbevestiging met de verstrekte gegevens en een registratienummer. Het is aan te raden om de Inspectie kopieën van correspondentie betreffende de schorsing toe te sturen. In correspondentie met de Inspectie betreffende de schorsing dient het registratienummer te worden gebruikt.
5. De afdelingsdirecteur overlegt bij schorsing voor een periode van langer dan één dag met de leerplichtambtenaar over de wijze waarop vervangend onderwijs kan worden aangeboden.
6. Er vindt een gesprek plaats tussen de afdelingsdirecteur en de leerlingcoördinator, en de leerling en zijn ouders. Het gesprek heeft tot doel om de zeer ernstige waarschuwing te onderstrepen en afspraken te maken over het vervolgtraject. Die afspraken worden schriftelijk bevestigd.
7. Wanneer de leerling of zijn ouders ondanks eerdere gedragsafspraken en ondanks een laatste waarschuwing zijn gedrag niet verbetert, kan de school afhankelijk van de overige omstandigheden, tot verwijdering overgaan. Een licht vergrijp kan door herhaling uitgroeien tot ernstig wangedrag. Daarnaast is wangedrag denkbaar waarbij onmiddellijke verwijdering geboden is, zonder de genoemde eerdere maatregelen, schorsing of voorafgaande waarschuwing. Dit geldt alleen in zeer ernstige gevallen, waarbij te denken valt aan bewezen diefstal of vernieling. Een leerling kan maximaal twee keer geschorst worden; daarna volgt, bij herhaald wangedrag, definitieve verwijdering.
8. Een schorsing dient te worden beschouwd als een beschikking waarop de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing zijn. Dit betekent, dat de leerling en zijn ouders tegen een schriftelijke schorsing bezwaar kunnen maken in de vorm van een bezwaarschrift, binnen zes weken, na dagtekening van het onder punt 2 genoemde besluit, in te dienen bij het College van Bestuur.
9. Het College van Bestuur beslist, na de belanghebbenden te hebben gehoord, binnen vier weken op het bezwaarschrift.
10. De leerling en zijn ouders kunnen tegen het besluit van het College van Bestuur in beroep gaan bij de rechtbank, sector bestuursrecht⁵.
11. Het indienen van een bezwaarschrift betekent niet, dat het besluit om de leerling te schorsen niet mag worden uitgevoerd. Het bezwaarschrift heeft geen schorsende werking.

5. Procedure verwijdering


In het voorgezet onderwijs is het verwijderen van een leerling wettelijk geregeld. Deze procedure van verwijderen staat beschreven in artikel 27 van de Wet op het Voorgezet Onderwijs (WVO) en in artikel 14 van het inrichtingsbesluit bij de wet op het Voortgezet Onderwijs.

Sinds 1 augustus 1998 is verwijdering van een leerplichtige leerling van een reguliere school voor voortgezet onderwijs uitsluitend mogelijk wanneer een andere school bereid is deze leerling toe te laten⁶. Een leerling die niet meer onder de leerplichtwet valt, kan wel, na zorgvuldige afweging, worden verwijderd.

⁴ Artikel 13, lid 3 Inrichtingsbesluit WVO

⁵ Het betreft de rechtbank van het arrondissement waarbinnen de woonplaats van de leerling en zijn ouders zich bevindt

⁶ Artikel 27, lid 1 Wet op het Voortgezet Onderwijs

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Het besluit tot verwijdering wordt niet eerder genomen dan na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen. Een school of instelling heeft te allen tijde de plicht om voldoende onderwijs aan te bieden aan de leerlingen.


Verder wordt opgemerkt dat bij het nemen van maatregelen het heel belangrijk is dat uit het besluit blijkt dat een belangenafweging heeft plaatsgevonden. Het gaat er om dat wordt aangegeven waarom het belang van de school om de leerling te verwijderen groter is dan het belang van de leerling om niet van school te worden gestuurd.

Als verwijdering van een leerling wordt overwogen, zijn de volgende stappen procedureel van belang:

1. De afdelingsdirecteur draagt de leerling bij de directeur onderwijsorganisatie voor, voor definitieve verwijdering. Bij een voornemen tot verwijdering volgt altijd overleg met de Inspectie van het Onderwijs en, indien het een leerplichtige leerling betreft, de leerplichtambtenaar.
2. Het overleg met de Inspectie is bedoeld om te bezien op welke andere wijze de leerling onderwijs kan volgen⁷. Hangende het overleg kan de leerling worden geschorst⁸. Indien deze (vastgelegde) gesprekken geen aanleiding vormen om een laatste keer te proberen de situatie in onderling overleg op te lossen, besluit de directeur onderwijsorganisatie formeel tot voornemen van verwijdering en wordt de procedure verwijdering in gang gezet.
3. Na het overleg met de Inspectie wordt het voornemen tot verwijdering gemeld via het meldingsformulier schorsing en verwijdering in het internet schooldossier. De school ontvangt een ontvangstbevestiging met de verstrekte gegevens en een registratienummer. Het is aan te raden om de Inspectie kopieën van correspondentie betreffende het voornemen tot verwijdering toe te sturen. In correspondentie met de Inspectie betreffende de schorsing dient het registratienummer te worden gebruikt.
4. De directeur onderwijsorganisatie en de afdelingsdirecteur nodigen de leerling en zijn ouders (als de leerling nog geen 18 jaar is) schriftelijk uit voor een gesprek over het voornemen van de school om tot verwijdering over te gaan. In het gesprek geven zij aan dat de school niet langer bereid is de oplossingen op de huidige school te zoeken en er een nieuwe fase intreedt, die op definitieve verwijdering is gericht. De directeur onderwijsorganisatie en de afdelingsdirecteur onderbouwen het voornemen en geven aan waarom het belang van de leerling en diens ouders moet wijken voor het belang van de school. Tevens worden reden en doel van het gesprek aangegeven en wordt de verdere procedure, zoals de mogelijkheden om na de schriftelijke mededeling en een definitief besluit bezwaar te maken (zie punten 7 t/m 11), beschreven. De ouders dienen tijdens het gesprek hun mening inzake de voorgenomen verwijdering kenbaar te maken. De uitkomsten van het gesprek worden vastgelegd in een verslag.
5. Indien het gesprek met de ouders geen aanleiding vormt om van het voornemen tot verwijdering af te zien, bericht de directeur onderwijsorganisatie dit namens het College van Bestuur (bevoegd gezag) schriftelijk, aangetekend en onderbouwd aan de leerling en de ouders (als de leerling nog geen 21 jaar is).
6. Na het besluit tot voornemen van verwijdering moet de school actief op zoek naar een andere school die bereid is de leerling toe te laten. Dit betekent dat de school toelating elders moet bewerkstelligen. Het is aan te raden om alle scholen te benaderen die binnen een redelijke afstand van de eigen school zijn gelegen, ook bijzondere scholen. Dit geldt ook als de leerling een bepaalde zorgbehoefte heeft.
7. Indien een school bereid is gevonden de leerling toe te laten, kan de directeur onderwijsorganisatie definitief tot verwijdering overgaan. De directeur onderwijsorganisatie deelt het besluit tot definitieve verwijdering namens het College van Bestuur (bevoegd gezag) schriftelijk, aangetekend aan de leerling en zijn ouders (als de leerling nog geen 21 jaar is) mee. In de brief wordt

⁷ Artikel 14, lid 2 Inrichtingsbesluit WVO

⁸ Artikel 14, lid 2 Inrichtingsbesluit WVO

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

gemotiveerd aangegeven waarom het belang van de school bij verwijdering uiteindelijk zwaarder heeft gewogen dan het belang van de leerling om op de school te blijven.

8. De directeur onderwijsorganisatie dient ook de Inspectie en de leerplichtambtenaar van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen in kennis te stellen⁹
9. De leerling en zijn ouders kunnen na een definitief besluit bezwaar maken in de vorm van een bezwaarschrift, binnen zes weken, na dagtekening van de onder punt 5 genoemde brief, in te dienen bij het College van Bestuur.
10. Indien bezwaar is gemaakt tegen een verwijderingsbesluit gerelateerd aan Leerling Gebonden Financiering (LGF) kan de Advies Commissie Toelating en Begeleiding (ACTB) om advies worden gevraagd. Het College van Bestuur neemt het advies mee in de heroverweging naar aanleiding van het bezwaarschrift. Het advies van de ACTB is niet verplicht en niet bindend.
11. Het College van Bestuur beslist, na de belanghebbenden, waaronder de leerling en zijn ouders (als de leerling nog geen 18 jaar is), te hebben gehoord en kennis te hebben genomen van de op de besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten, binnen vier weken op het bezwaarschrift.
12. De leerling en zijn ouders kunnen binnen zes weken tegen dit besluit in beroep gaan bij de rechtbank, sector bestuursrecht¹⁰.
13. Het indienen van een bezwaarschrift betekent niet dat het voorgenomen besluit om de leerling te verwijderen niet mag worden uitgevoerd. Het bezwaarschrift heeft geen schorsende werking.
14. Als geen andere school bereid wordt gevonden om de leerplichtige leerling toe te laten, en de school ondanks haar zorgplicht geen kans ziet om de leerling te handhaven, dan is een andere oplossing noodzakelijk.
15. De directeur onderwijsorganisatie ontzegt de leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering, de toegang tot de school ¹¹.

6. Bezwaar en beroep

In het openbaar onderwijs zijn de maatregelen schorsing en definitieve verwijdering besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waartegen bezwaar bij het College van Bestuur en beroep bij de bestuursrechter openstaat.

Als er een geschil bestaat over verwijdering van een leerling, dan kunnen ouders er ook voor kiezen om een geschil aanhangig te maken bij de tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering. Alle scholen en samenwerkingsverbanden, zo ook De Nieuwe Veste, zijn aangesloten bij deze commissie. De commissie geeft binnen tien weken een oordeel over het geschil.


Een laatste optie die ouders/leerlingen hebben, is het vragen van een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens. Dit kan als zij menen dat het bevoegd gezag bij discrimineert op grond van een handicap of chronische ziekte. Het oordeel van het College voor de Rechten van de Mens is niet bindend, maar wordt meestal wel opgevolgd door het bevoegd gezag.

Om problemen bij de geschillen, bezwaar- en beroepsprocedure zoveel mogelijk te voorkomen is dossiervorming van belang. Het is belangrijk alles schriftelijk vast te leggen en alles te bewaren. Het is van belang, wanneer men een schorsing of verwijdering in gang zet, alle stappen die men neemt te noteren in het dossier van leerling.

⁹ Artikel 14, lid 3 Inrichtingsbesluit WVO

¹⁰ Het betreft de rechtbank van het arrondissement waarbinnen de woonplaats van de leerling en zijn ouders zich bevindt

¹¹ Artikel 15, lid 4 Inrichtingsbesluit WVO

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

7. Voorbeeldbrief schorsing leerling

Geachte heer, mevrouw (*achternaam*), beste (*voornaam leerling*),

Hierbij delen wij u mee, dat wij hebben besloten om (*voornaam + achternaam leerling*), met ingang van (*datum*) tot (*datum*) te schorsen overeenkomstig artikel 13 van het Inrichtingsbesluit WVO. Gedurende deze schorsing ontzeggen wij (*voornaam + achternaam leerling*) de toegang tot het reguliere onderwijsprogramma (de lessen) (*en de school en het schoolterrein*)¹².

De reden(en) die ten grondslag liggen aan deze schorsing zijn:

- (*omschrijving van concrete gedraging(en), wangedrag van de leerling en/of de ouders/verzorgers*)
- (*vermeld, indien van toepassing, de data en inhoud van de gesprekken die hierover hebben plaatsgevonden met bijvoorbeeld de leerling, de ouders/verzorgers, de Inspectie van het Onderwijs, de leerplichtambtenaar*)¹³

Wij zijn ons bewust van de onderwijsplicht die de school jegens uw (*zoon/dochter*) heeft. Om het onderwijsproces niet onnodig te vertragen, zijn de volgende maatregelen genomen:

- (*vermeld de wijze waarop vervangend onderwijs wordt aangeboden, bijvoorbeeld het meegeven van opdrachten of het uitvoeren van taken elders dan in de reguliere lessituatie*)
- (*vermeld de wijze waarop de meegegeven opdrachten moeten worden ingeleverd, bijvoorbeeld opsturen naar school of na afspraak naar school brengen*)
- (*vermeld de afspraken over het maken van toetsen*)

Naar onze mening moet het volstrekt duidelijk zijn, dat het personeel, de leerlingen en de ouders/verzorgers zich te allen tijde veilig moeten kunnen voelen op school.

Wij hopen, dat deze maatregel een duidelijk signaal is naar u en uw (*zoon/dochter*).

Graag nodigen wij u en uw (*zoon/dochter*) uit om een afspraak te maken met (*naam afdelingsdirecteur*) voor een gesprek om te kijken naar verdere mogelijkheden om eventuele herhaling te voorkomen.

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u op grond van artikel 7.1 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken bij:

College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste
 Postbus 240
 7740 AE Coevorden


Het bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na dagtekening van dit besluit en dient het volgende te bevatten:

- omschrijving van het besluit;
- de gronden van het bezwaar;
- naam, adresgegevens en dagtekening.

Wij handelen hiermee conform de procedure schorsing en verwijdering van leerlingen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste.

¹² In geval van wangedrag door ouders/verzorgers toevoegen: 'Tevens ontzeggen wij (*de heer en/of mevrouw achternaam*) gedurende dezelfde periode de toegang tot de school en het schoolterrein'.

¹³ Voorafgaand aan het besluit tot schorsing moeten de leerling en, als deze minderjarig is, ook de ouders/verzorgers worden gehoord.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Dit schrijven is zowel per gewone als per aangetekende post verstuurd. Er is een afschrift van dit schrijven verstuurd naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
 Namens het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden,
 Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste

(naam afdelingsdirecteur)
 afdelingsdirecteur *(naam afdeling)*

8. Voorbeeldbrief voornemen tot verwijdering leerling bij ernstig wangedrag

Geachte heer, mevrouw *(achternaam)*, beste *(voornaam leerling)*,

Hierbij delen wij u mee, dat wij voornemens zijn om *(volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum)* van De Nieuwe Veste te verwijderen overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs en 14 van het Inrichtingsbesluit WVO.

De reden(en) die hieraan ten grondslag liggen zijn:

- *(wangedrag van de leerling en/of de ouders/verzorgers), uitgebreide omschrijving van concrete gedraging(en), uitgebreide omschrijving van de voorgeschiedenis, uitgebreide beschrijving van de genomen maatregelen)*
- *(vermeld, indien van toepassing, de data en inhoud van de gesprekken die hierover hebben plaatsgevonden met bijvoorbeeld de leerling, de ouders/verzorgers, de Inspectie van het Onderwijs, de leerplichtambtenaar)*

Overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs vindt verwijdering niet plaats, voordat wij een andere school bereid hebben gevonden *(voornaam + achternaam leerling)* toe te laten.


Gedurende de tijd die nodig is, om te komen tot een beslissing over de verwijdering, wordt *(voornaam + achternaam leerling)* geschorst. Dit betekent, dat wij uw *(zoon/dochter)* de toegang tot het reguliere onderwijsprogramma (de lessen) *(en de school en het schoolterrein)*¹⁴ ontzeggen.

Wij zijn ons bewust van de onderwijsplicht die de school jegens uw *(zoon/dochter)* heeft. Om het onderwijsproces niet onnodig te vertragen, zijn de volgende maatregelen genomen:

- *(vermeld de wijze waarop vervangend onderwijs wordt aangeboden, bijvoorbeeld het meegeven van opdrachten)*
- *(vermeld de wijze waarop de meegegeven opdrachten moeten worden ingeleverd, bijvoorbeeld opsturen naar school of na afspraak naar school brengen)*
- *(vermeld de afspraken over het maken van toetsen)*

U kunt binnen drie weken na verzending van dit schrijven, waarin -zoals hierboven vermeld - het voornemen tot verwijdering van *(voornaam + achternaam leerling)* wordt medegedeeld, uw schriftelijke zienswijze kenbaar maken aan *(naam directeur onderwijsorganisatie)*, directeur onderwijsorganisatie *(naam sector)*.

¹⁴ In geval van wangedrag door ouders/verzorgers toevoegen: 'Tevens ontzeggen wij *(de heer en/of mevrouw achternaam)* gedurende dezelfde periode de toegang tot de school en het schoolterrein'.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Indien u gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het geven van een mondelinge zienswijze, dient u dit binnen zeven dagen na de datering van deze brief te melden bij (*naam directeur onderwijsorganisatie*), directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*). Zo nodig kan er dan op korte termijn een gesprek worden gepland. De afdelingsdirecteur van de afdeling (*naam afdeling*) zal bij dit gesprek aanwezig zijn.

Wij handelen hiermee conform de procedure schorsing en verwijdering van leerlingen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste.

Dit schrijven is zowel per gewone als per aangetekende post verstuurd. Er is een afschrift van dit schrijven verstuurd naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste

(*naam directeur onderwijsorganisatie*)

directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*)

9. Voorbeeldbrief definitief besluit tot verwijdering leerling bij ernstig wangedrag

Geachte heer, mevrouw (*achternaam*), beste (*voornaam leerling*),

Op (*datum*) hebben wij u bericht voornemens te zijn om (*voornaam + achternaam leerling*) van De Nieuwe Veste te verwijderen.

Op (*datum*) heeft u schriftelijk uw zienswijze aan ons kenbaar gemaakt. In uw zienswijze heeft u uw reactie gegeven op het voornemen tot verwijdering van uw (*zoon/dochter*).


OF

Op (*datum*) heeft u mondeling uw zienswijze kenbaar gemaakt aan (*naam directeur onderwijsorganisatie*), directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*). In uw zienswijze heeft u uw reactie gegeven op het voornemen tot verwijdering van uw (*zoon/dochter*). Bij dit gesprek was (*naam afdelingsdirecteur*), afdelingsdirecteur (*naam afdeling*) aanwezig.

In uw zienswijze heeft u gesteld:

- (*geef een korte samenvatting van de zienswijze*)
- (*vermeld eventueel kort de reactie namens het College van Bestuur op de zienswijze*)

Hierbij berichten wij u, dat het door u gestelde geen aanleiding is om van de verwijdering af te zien. Wij delen u dan ook mee dat wij, na overleg met de Inspectie van het Onderwijs, definitief hebben besloten om (*volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum*) van De Nieuwe Veste te verwijderen overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs en 14 van het Inrichtingsbesluit WVO. Voor de motivering die hieraan ten grondslag ligt verwijzen wij u naar het voornemen tot verwijdering van (*datum*).

 de nieuwe veste	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16
Onderwijs		

Overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs hebben wij (*naam nieuwe school*) bereid gevonden uw (*zoon/dochter*) per (*datum*) toe te laten.

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u op grond van artikel 7.1 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken bij:

College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste
 Postbus 240
 7740 AE Coevorden

Het bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na dagtekening van dit besluit en dient het volgende te bevatten:

- omschrijving van het besluit;
- de gronden van het bezwaar;
- naam, adresgegevens en dagtekening.

Wij handelen hiermee conform de procedure schorsing en verwijdering van leerlingen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste.

Dit schrijven is zowel per gewone als per aangetekende post verstuurd. Er is een afschrift van dit schrijven verstuurd naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste

(*naam directeur onderwijsorganisatie*)

directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*)

10. Voorbeeldbrief voornemen tot verwijdering leerling wegens niet kunnen bieden van de ondersteuningsbehoefte

Geachte heer, mevrouw (*achternaam*), beste (*voornaam leerling*),


Hierbij delen wij u mee, dat wij voornemens zijn om (*volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum*) van De Nieuwe Veste te verwijderen.

De reden(en) hiervoor zijn, dat wij de ondersteuningsbehoefte niet (*meer*) kunnen bieden.

Dit dient hieronder nader onderbouwt te worden aan de hand van het ondersteuningsprofiel van de school en de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

A. Er is een toelaatbaarheidsverklaring dat (voortgezet) speciaal onderwijs noodzakelijk is, maar de ouders geven daar geen gevolg aan.

Bij beschikking van (*datum*) heeft (*de naam van de commissie van het samenwerkingsverband die besluit over toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs*) (van ons samenwerkingsverband (*naam*)) bepaald dat uw (*volledige naam leerling*) toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs.

 Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Het bestuur van de instelling voor het (voortgezet) speciaal onderwijs (*naam en plaatsnaam instelling*) heeft ons bij brief van (*datum*) bericht dat (*voornaam leerling*) toelaatbaar is tot het (voortgezet) speciaal onderwijs op haar school. U heeft echter, ondanks ons herhaaldelijk verzoek, zoals blijkt uit (*brieven/gesprekken met datum*), geweigerd (*voornaam leerling*) aan te melden bij (*naam instelling*). Wij vatten dit zo op dat u niet instemt met de overgang van (*voornaam leerling*) naar (*naam instelling*) in de zin artikel 40 lid 10 Wet op de expertisecentra. Dit betekent dat (*voornaam leerling*) in beginsel ingeschreven blijft op onze school terwijl op grond van de genoemde toelaatbaarheidsverklaring bepaald is dat (*voornaam leerling*) toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs. Bij (*bron + data*) hebben wij medegedeeld waarom wij van mening zijn dat onze school (*voornaam leerling*) niet de vereiste ondersteuning kan bieden.

Dit dient tevens onderbouwd te worden aan de hand van het schoolondersteuningsprofiel en de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

B. Er is geen toelaatbaarheidsverklaring tot het (voortgezet) speciaal onderwijs, maar de school vindt dat zij niet aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen.

Op grond van (*feiten, omstandigheden, onderzoeksrapporten, verslagen van vergaderingen van het team, het schoolondersteuningsprofiel, de ondersteuningsbehoefte van de leerling en anderszins*) zijn wij tot de conclusie gekomen dat (*voornaam leerling*) extra ondersteuning nodig heeft in de vorm van (*omschrijving ondersteuningsbehoefte leerling*).

Op grond van (*feiten, omstandigheden, onderzoeksrapporten, verslagen van vergaderingen van het team, het schoolondersteuningsprofiel, de ondersteuningsbehoefte van de leerling en anderszins*) zijn wij tot de conclusie gekomen dat onze school deze ondersteuning niet kan bieden.

Voeg voor zover van toepassing in:


Dit hebben wij u bij brief van (*datum*) bericht. In deze brief hebben wij u erop gewezen dat naar ons oordeel voor (*voornaam leerling*) plaatsing op een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs noodzakelijk is. Overeenkomstig artikel 40 lid 10 Wet op de expertisecentra / artikel 41 Wet op de expertisecentra heeft (*de commissie van het samenwerkingsverband die besluit over de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs binnen het samenwerkingsverband respectievelijk de commissie van onderzoek van de instelling*) van het samenwerkingsverband (*naam*) op (*datum*) beslist dat (*volledige naam leerling*) niet toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs.

Bij deze berichten wij u dat wij desalniettemin vasthouden aan onze opvatting dat onze school gezien (*motiveren*) niet in staat is om aan (*voornaam leerling*) de bovengenoemde vereiste ondersteuning te bieden.

Overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs vindt verwijdering niet plaats, voordat wij een andere school bereid hebben gevonden (*voornaam leerling*) toe te laten.

U kunt binnen drie weken na verzending van dit schrijven, waarin -zoals hierboven vermeld- het voornemen tot verwijdering van (*voornaam + achternaam leerling*) wordt medegedeeld, uw schriftelijke zienswijze kenbaar maken aan (*naam directeur onderwijsorganisatie*), directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*).

Indien u gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het geven van een mondelinge zienswijze, dient u dit binnen zeven dagen na de datering van deze brief te melden bij (*naam directeur onderwijsorganisatie*), directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*). Zo nodig kan er dan op korte termijn een gesprek worden gepland. De afdelingsdirecteur van de afdeling (*naam afdeling*) zal bij dit gesprek aanwezig zijn.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Wij handelen hiermee conform de procedure schorsing en verwijdering van leerlingen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste.

Dit schrijven is zowel per gewone als per aangetekende post verstuurd. Er is een afschrift van dit schrijven verstuurd naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
 Namens het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste

(naam directeur onderwijsorganisatie)
 directeur onderwijsorganisatie *(naam sector)*

1.1. Voorbeeldbrief definitief besluit tot verwijdering leerling wegens het niet kunnen bieden van de ondersteuningsbehoefte

Geachte heer, mevrouw *(achternaam)*, beste *(voornaam leerling)*,

Op *(datum)* hebben wij u bericht voornemens te zijn om *(voornaam + achternaam leerling)* van De Nieuwe Veste te verwijderen, omdat wij niet *(meer)* kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van uw *(zoon/dochter)*.

Op *(datum)* heeft u schriftelijk uw zienswijze aan ons kenbaar gemaakt. In uw zienswijze heeft u uw reactie gegeven op het voornemen tot verwijdering van uw *(zoon/dochter)* wegens het niet *(meer)* kunnen bieden van de ondersteuningsbehoefte.


OF

Op *(datum)* heeft u mondeling uw zienswijze kenbaar gemaakt aan *(naam directeur onderwijsorganisatie)*, directeur onderwijsorganisatie *(naam sector)*. In uw zienswijze heeft u uw reactie gegeven op het voornemen tot verwijdering van uw *(zoon/dochter)* wegens het niet *(meer)* kunnen bieden van de ondersteuningsbehoefte. Bij dit gesprek was *(naam afdelingsdirecteur)*, afdelingsdirecteur *(naam afdeling)* aanwezig.

In uw zienswijze heeft u gesteld:

- *(geef een korte samenvatting van de zienswijze)*
- *(vermeld eventueel kort de reactie namens het College van Bestuur op de zienswijze)*

Hierbij berichten wij u, dat het door u gestelde geen aanleiding is om van de verwijdering af te zien. Wij delen u dan ook mee dat wij, na overleg met de betrokken docenten en de Inspectie van het Onderwijs, definitief hebben besloten om *(volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum)* van De Nieuwe Veste te verwijderen overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs en 14 van het Inrichtingsbesluit WVO. Voor de motivering die hieraan ten grondslag ligt verwijzen wij u naar het voornemen tot verwijdering van *(datum)*.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Overeenkomstig artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs / artikel 40 van de Wet op de expertisecentra hebben wij (*naam nieuwe school*) bereid gevonden uw (*zoon/dochter*) per (*datum*) toe te laten.

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u op grond van artikel 7.1 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken bij:

College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste
 Postbus 240
 7740 AE Coevorden

Het bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na dagtekening van dit besluit en dient het volgende te bevatten:

- omschrijving van het besluit;
- de gronden van het bezwaar;
- naam, adresgegevens en dagtekening.

Wij handelen hiermee conform de procedure schorsing en verwijdering van leerlingen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste.

Dit schrijven is zowel per gewone als per aangetekende post verstuurd. Er is een afschrift van dit schrijven verstuurd naar de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Coevorden, Hardenberg en omstreken / De Nieuwe Veste
 (*naam directeur onderwijsorganisatie*)
 directeur onderwijsorganisatie (*naam sector*)

12. Bijlage / wetsartikelen: Wet op het Voortgezet Onderwijs


Uittreksel uit artikel 27 WVO:

Definitieve verwijdering van een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school, dan wel een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Leerplichtwet 1969 bereid is de leerling toe te laten.

Artikel 13, 14 en 15 uit het Inrichtingsbesluit WVO:

Artikel 13. Schorsing

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de betrokkene en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders, voogden of verzorgers van de betrokkene bekendgemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

 de nieuwe veste Onderwijs	Procedure Schorsing en verwijdering leerlingen	208.03.00-PRO
		Versie: 1.0
		Datum MR: 20-04-16

Artikel 14. Definitieve verwijdering

1. Het bevoegd gezag kan besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling nadat deze en, indien de leerling nog niet de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is onderscheidenlijk zijn gesteld hierover te worden gehoord. Een leerling wordt op grond van onvoldoende vorderingen niet in de loop van een schooljaar verwijderd.
2. Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg strekt er mede toe, na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 15. Beslistermijn bij bezwaar

1. De besluiten tot weigering van de toelating van een kandidaat-leerling of tot definitieve verwijdering van een leerling worden schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaren heeft bereikt, ook aan diens ouders, voogden of verzorgers, bekendgemaakt, waarbij tevens de inhoud van het tweede lid wordt vermeld.
2. Binnen zes weken na de bekendmaking kunnen belanghebbenden bezwaar maken bij het bevoegd gezag.
3. Het bevoegd gezag beslist in overeenstemming met artikel 27 van de wet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift, doch niet eerder dan nadat de kandidaat-leerling, onderscheidenlijk de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is, onderscheidenlijk zijn gesteld, te worden gehoord en kennis heeft onderscheidenlijk hebben kunnen nemen van de op die besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten.
4. Het bevoegd gezag kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school ontzeggen.